

Roma Görünüşü Təsis Edir — On İki Nömrə

Peyğəmbərliyin Üçqat Tətbiqi: Viranəlik Murdarlığı və Axır Günlərdə Qaçmaq Barədə Xəbərdarlıq

Jeff Pippenger

2024-08-31

Daniel peyğəmbərin bəhs etdiyi viranəlik iyrəncliyi, üç müxtəlif dövrdə yaşayan məsihçilər üçün qaçmaq nişanəsidir. Yerusəlimdəki məsihçilər miladdan sonra 66-cı ildə Roma ordularının bayraqlarını Yerusəlimi mühasirəyə alarkən gördükdə qaçdılar. Beşinci əsrin sonu və altıncı əsrin əvvəllərində yaşayan məsihçilər, Allahın məbədində günah adamının özünün Allah olduğunu elan etdiyini gördükdə səhraya qaçdılar. 1888-ci ildə senator Bleyr tərəfindən Amerika Birləşmiş Ştatları Konqresinə bir sıra bazar günü qanunları təqdim edildi. Həmin qanun layihələri Bleyr qanun layihələri adlanırdı və bazar gününü Milli İbadət Günü kimi müəyyən etmək cəhdi idi. Bazar günü ibadəti vəhşinin nişanıdır, papal hakimiyyətin nişanıdır və Amerika Birləşmiş Ştatlarının Konstitusiyası milli bir dinin Amerika Birləşmiş Ştatları vətəndaşları üçün bir sınaq kimi tətbiq edilməsinə birbaşa qarşı çıxır.

Məhz Birləşmiş Ştatların müasir Roma kimi eyniləşdirilməsi ilə əlaqədar qüsurlu tətbiqdən kənarda qalan da bu həqiqətdir. Peyğəmbərliyin üçqat tətbiqi onun tətbiqini tənzimləyən xüsusi qaydalara malikdir. Həmin qaydalar müəyyən edir ki, üçüncü yerinə yetmənin peyğəmbərlik xüsusiyyətlərini müəyyən etmək üçün birinci yerinə yetmənin peyğəmbərlik xüsusiyyətləri ikinci yerinə yetmənin peyğəmbərlik xüsusiyyətləri ilə birləşdirilməlidir.

Qaçmaq xəbərdarlığı, gələcək bir təqibdən qaçmaq barədə xəbərdarlıqdır. Məsihin dövründə bu təqib eramızın 70-ci ilində Yerusəlimin və məbədin dağıdılması idi. Yaxınlaşan həmin təqibin xəbərdaredici əlaməti eramızın 66-cı ilində verildi. Beşinci əsrin sonu və altıncı əsrin əvvəllərində verilən qaçmaq xəbərdarlığı Pavel tərəfindən bütperəst Romanı təmsil edən peyğəmbərlikdəki Berqamonun mürtədləşməsinin tanınması kimi müəyyən edilmişdi. Özünü Allah elan edəcək günah adamının aşkar olması üçün əvvəlcə bir mürtədləşmə baş verməli idi. 538-ci ilə yaxınlaşan tarixdə mane olan, yaxud Pavelin dediyi kimi “saxlayan” bütperəst Roma aradan qaldırıldı; Berqamon mürtədləşib qaçmaq əlaməti gəldikcə, bu, sadıqləri papalıq kilsələrinin icmasından ayrılmağa yönəltdi. Sonra 538-ci ildə, Orlean Məclisində papalıq hakimiyyəti bazar günü qanunu qəbul etdi və papalığın min iki yüz altmış illik təqibi başlandı.

İlk iki şahid aydın şəkildə göstərir ki, Məsihin verilmiş qaçmaq xəbərdarlığının üçüncü icrası həqiqi təqibdən əvvəl baş vermişdir. Yerusəlimin dağıdılması eramızın 66-cı ilində Kestiusun mühasirəsinin başlamasından düz üç il yarım sonra baş verdi; beləliklə, bu, məsihçilərə Titusun başladığı və məbədin və şəhərin dağıdılması ilə nəticələnən ikinci mühasirənin dəhşətlərindən öncə qaçmağa imkan verdi. 538-ci ildən əvvəl məsihçilər papalıq Romanın kilsəsindən ayrıldılar və peyğəmbərlik mənasında səhraya qaçdılar; bu isə ruhani Yerusəlimin məhvinə təmsil edir.

Lakin məbəddən kənarda olan həyəti kənarda qoy və onu ölçmə; çünki o, millətlərə verilmişdir; onlar müqəddəs şəhəri qırx iki ay ayaqları altına salacaqlar. Mən iki şahidimə qüdrət verəcəyəm və onlar çul geyinmiş halda min iki yüz altmış gün peyğəmbərlik edəcəklər. Vəhy 11:2, 3.

Qaçmağa dair xəbərdarlığın hər iki təsvirində xəbərdarlıq təqibdən əvvəl gəlir və təqib istər bütperəst, istərsə də papalıq Roma tərəfindən, istər sözün həqiqi, istərsə də ruhani Yerusəlimin tapdalanması ilə təmsil olunur. Yeddinci Gün Adventistləri üçün qaçmaq xəbərdarlığı 1888-ci ildəki Blair qanun layihəsi idi. Bütperəst Romanın tarixində ilk icrada məsihçilər Yerusəlimdən qaçmalı idilər, papalıq Romanın icrasında isə məsihçilər çölə qaçdılar. Adventizm üçün xəbərdarlıq kənd yerlərinə qaçmaq idi.

“İndi Allahın xalqının öz məhəbbətini dünyaya bağlamasının və ya öz xəzinəsini dünyada toplamasının vaxtı deyil. Elə də uzaq olmayan bir zamanda, ilk şagirdlər kimi, biz də viranə və tənha yerlərdə sığınacaq axtarmağa məcbur olacağıq. Roma ordularının Yerusəlimi mühasirəyə alması Yəhudeyadakı məsihçilər üçün qaçış işarəsi olduğu kimi, millətimizin papa şənbəsini məcburi edən fərmanda hakimiyyəti öz üzərinə götürməsi də bizim üçün xəbərdarlıq olacaq. O zaman böyük şəhərləri tərk etməyin, daha sonra da kiçik şəhərləri dağlar arasındakı tənha yerlərdə yerləşən sakit məskənlər üçün tərk etməyin vaxtı gəlmiş olacaq.” Testimonies, 5-ci cild, 464.

“Millətimizin papanın şənbəsini məcburi şəkildə tətbiq edən fərmanda hakimiyyəti öz üzərinə götürməsi bizim üçün bir xəbərdarlıq olacaq,” sözləri, viranəlik iyrəncliyinin Markın sözlərinə uyğun olaraq “olmamalı olduğu yerdə durduğu” vaxt yerinə yetdi. 1888-ci ildə Amerika Birləşmiş Ştatlarının Konqresi Konstitusiyanın əsas bir ünsürü ilə birbaşa ziddiyyət təşkil edən bir qanunu nəzərdən keçirirdi və həmin anda Yeddinci Gün Adventistləri şəhərləri tərk edib kənd yerlərinə köçməli idilər.

“Yerusəlimin məhvində bir nəfər də olsun məsihi həlak olmadı. Məsih Öz şagirdlərinə xəbərdarlıq etmişdi və Onun sözlərinə iman edənlərin hamısı vəd olunmuş əlaməti gözləyirdi.... Onlar gecikmədən təhlükəsiz bir yerə — İordanın o tayında, Pereya diyarında yerləşən Pella şəhərinə qaçdılar.” Böyük Mübahisə, 30.

Qaçmaq barədə xəbərdarlıq əlamətlərinin birincisinin peyğəmbərlik xarakterləri üçüncü və son yerinə yetməni təmsil edir. Bəzən həmin peyğəmbərlik xarakterləri üçüncü yerinə yetmədə ikiqat yerinə yetmə doğurur. Buna bir nümunə üç İlyasdır. İlyasın İzebel, Axav və Baal peyğəmbərləri ilə qarşıdurmasındakı xətti, ikinci İlyas olan Vəftizçi Yəhyanın Hirodiya, Hirod və Salome ilə qarşıdurmasındakı xarakterlərlə birləşərək müəyyən edir ki, son günlərdə — çünki üçqat tətbiqin üçüncü və son yerinə yetməsi həmişə son günlərdə olur — İlyas və Yəhya Allahın xalqının iki sinfini təmsil edirlər. İlyasın təmsil etdiyi bir sinif ölmür, Yəhyanın təmsil etdiyi digər sinif isə ölür. Bu iki sinif həmçinin Vəhy kitabının yeddinci fəslində ölməyən yüz qırx dörd min və ölən böyük izdiham kimi təmsil olunur.

Üç Babilin daxilində peyğəmbərlik xəbərinin oxşar bir ünsürü budur ki, birinci Babil Nimrod tərəfindən təmsil olunur, lakin ikinci Babil birinci və sonuncu padşahlar — Navuxodonosor və

Belşassar tərəfindən təmsil olunur. Navuxodonosor Babildə xilas olunacaq olanları, Belşassar isə Babildə məhv olacaq olanları təmsil edir.

Axırsaman günlərində Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyinin mövzusu olan iki Bazar qanunu vardır. Birincisi, yaxın zamanda Amerika Birləşmiş Ştatlarında qəbul ediləcək Bazar qanunudur, ikincisi isə bütün dünyaya zorla tətbiq ediləcək Bazar qanunudur. Bu iki Bazar qanunu, 321-ci ildə Konstantinin ilk Bazar qanununu tətbiq etdiyi bütperəst Romanın Bazar qanunu ilə, ardınca isə 538-ci ildə Papalıq Romanın Bazar qanunu ilə öncədən təmsil olunmuşdu. Bütperəst Roma, Amerika Birləşmiş Ştatlarını qabaqcadan göstərən bir neçə peyğəmbərlik tipindən biridir və 321-ci ilin Bazar qanunu, Amerika Birləşmiş Ştatlarında yaxın zamanda qəbul ediləcək Bazar qanununu təmsil edir. 538-ci ilin papalıq Bazar qanunu isə bütün dünyaya tətbiq ediləcək Bazar qanununu təmsil edir. Amerika Birləşmiş Ştatlarının Daniel on birdə quldurlar tərəfindən təmsil olunduğu barədə qüsurlu baxış, Amerika Birləşmiş Ştatlarında yaxın zamanda qəbul ediləcək Bazar qanunundan dəlil kimi istifadə edərək, Amerikadakı Bazar qanununun Amerika Birləşmiş Ştatlarının müasir Roma olduğunu sübut etdiyini iddia etməyə çalışır və dünyanın hər bir millətinə əjdaha, vəhşi heyvan və yalançı peyğəmbərin üçqat birliyi tərəfindən zorla qəbul etdirilən başqa bir Bazar qanununun da olduğunu nəzərə almır.

Əgər Birləşmiş Ştatlarda qəbul edilən bazar günü qanunu Birləşmiş Ştatları Müasir Roma kimi müəyyən edirsə, onda bütün dünyanı əhatə edən bazar günü qanunu nəyi müəyyən edir? Üç Roma göstərir ki, üçqat olan Müasir Roma iki ayrı-ayrı bazar günü qanununu tətbiq edəcəkdir. Birincisi Birləşmiş Ştatlardadır və 321-ci ildə Konstantinin bazar günü qanunu ilə timsallaşdırılmışdır, ikincisi isə 538-ci ildə papalığın bazar günü qanunu ilə timsallaşdırıldığı kimi, bütün dünyanı əhatə edir. Peyğəmbərliyin üçqat tətbiqi kontekstində Birləşmiş Ştatlardakı bazar günü qanunundan istifadə edərək bazar günü qanununun Müasir Romanın kim olduğunu sübut etdiyini iddia etmək, bütperəst və papalıq Romanın müəyyən etdiyi peyğəmbərlik xüsusiyyətlərini nəzərə almamaq deməkdir. Axır günlərdə iki ayrı bazar günü qanunu vardır və bunların heç biri xalqın qarətçilərinin Birləşmiş Ştatlar olduğunu müəyyən etmək üçün bir sübut deyildir. Bütperəst və papalıq Romanın şahidliyi, hazırda edildiyi kimi, şəxsi bir yozumu müdafiə etmək üçün təhrif edildikdə, bu, öz şəxsi yozumunu müdafiə etməyə çalışanların tip və antitipi başa düşmədiklərini göstərir.

Bütperəst Roma Birləşmiş Ştatların bir tipidir və papalıq Roması müasir Romanı təmsil edir. Peyğəmbərliyin üçqat tətbiqinin bu yanlış tətbiqi və öyrədilənlərin “tip və antitip” kontekstində təqdim edildiyi iddiası ilə yanaşı, digər bir yanlışlıq da “viranəlik iyrəncliyi”nin peyğəmbərliyin üçqat tətbiqi kontekstində təmsil olunduğu şəkildə müəyyənləşdirilməsidir.

Miladın 66-cı ilindən 70-ci ilinə qədər iki Roma sərkərdəsi Yerusəlimə hücum etdi. Hər iki sərkərdə — Cestius və Titus — mühasirə ilə başladılar, lakin yalnız biri mühasirəni qısa bir müddətə qaldırdı; bu da ilahi hökmün yönləndirməsi ilə xristianlara qaçmaq imkanı verdi. Xristianlar məhz Cestiusun rəhbərliyi altındakı ilk mühasirədə qaçmaq xəbərdarlığını dərk etdilər. Titus miladın 70-ci ilində Yerusəlimə qarşı müharibəni davam etdirmək üçün gəldikdə, o da mühasirə ilə başladı və Yerusəlimlə məbəd dağıdılana qədər bundan əl çəkmədi. İsanın xəbərdarlığı iki mərhələni ehtiva edir. Birincisi qaçmaq üçün əlamətdir, ondan sonra isə təqib gəlir.

Bu xəbərdarlığın beşinci və altıncı əsrlərdəki yerinə yetməsində xristianlar 538-ci ildən əvvəl pozulmuş Roma kilsəsindən ayrıldılar, sonra isə təqib başlandı.

Paul çox aydın şəkildə bildirir ki, qədim İsrailin qeydə alınmış bütün tarixi axır günlərdə yaşayanlar üçün yazılmışdır və bu tarixlərin hamısı timsal idi; halbuki “timsallar” mənasını verən yunan sözü “typos” bu həqiqətin onun klassik təqdimatında “nümunələr” kimi tərcümə edilmişdir.

Bütün bunlar onlara ibrət üçün baş verdi; və üzərinə dünyanın axır zamanları gəlmiş olan bizə nəsihət olsun deyə yazıldı. 1 Korinfilərə 10:11.

Pavelin bu həqiqət üçün konteksti müəyyənləşdirmək məqsədilə istifadə etdiyi onuncu fəsildəki tarixlər, qədim İsrailin saleh şəkildə davranmasının tarixi deyildi.

Lakin onların çoxundan Allah razı qalmadı; çünki onlar səhrada məhv oldular. İndi isə bunlar bizim üçün nümunə oldu ki, onlar necə pis şeylərə tamah saldılarsa, biz də eləcə pis şeylərə tamah salmayaq. Nə də ki, onların bəziləri kimi bütpərəst olmayın; necə ki yazılmışdır: “Xalq oturub yeyib-içdi və sonra əylənmək üçün ayağa qalxdı”. Nə də əxlaqsızlıq edək, necə ki onların bəziləri əxlaqsızlıq etdilər və bir gündə iyirmi üç min nəfər həlak oldu. Nə də Məsihi sınayaq, necə ki onların bəziləri Onu sınaqda və ilanlar tərəfindən məhv edildilər. 1 Korinfilərə 10:5–9.

Müqəddəs tarix həm Allahın xalqının salehliyinin, həm də salehsizliyinin bir qeydidir, lakin hər iki qeyddə bu tarix yenə də axır günlərdə yaşayan Allahın xalqı üçün bir nümunədir. 1888-ci ildə Minneapolisdə baş vermiş üsyanın tarixi, Adventist tarixçilərin iddia etdiklərinə baxmayaraq, salehsizliyin bir qeydidir. Həmin üsyan o qədər dərin idi ki, Ellen Uayt toplantını tərk etməyə qərar verdi və yalnız bir mələk ona qalmağın və Musanın tarixində Qorah, Datan və Aviramın üsyanına paralel olan bu üsyanı qeydə almağın onun məsuliyyəti olduğunu söylədiyi üçün qaldı. Həmin toplantıda Vəhy kitabının on səkkizinci fəslindəki qüdrətli mələk endi, lakin Onun gətirdiyi xəbər rədd edildi.

Həmin tarix 11 sentyabr 2001-ci ili, Nyu-York şəhərinin böyük binalarının yerlə-yeksan edildiyi vaxtı timsal edirdi. Həmin tarixə senator Bleyerin təqdim etməli olduğu ilk bazar günü qanunu layihəsi də daxil idi. Onun bazar gününü Milli İbadət Günü kimi tətbiq etdirmək cəhdləri uğursuz oldu, lakin bu, son günləri timsal edən müqəddəs bir tarixin tərkib hissəsi idi. Senator Bleyerin qanun layihəsi şəhərlərdən qaçmaq üçün xəbərdarlıq idi. 1888-ci ildən əvvəl, Bacı Uayt şəhərlərdən kənarda yaşamağın zərurətindən danışarkən, bunu gələcək zamanda ifadə edirdi. O, yaxın gələcəkdə Allahın xalqının kənd yerlərinə köçməli olacağı bir vaxta işarə edirdi. 1888-ci ildən sonra isə Bacı Uaytın kənd həyatının zərurəti ilə bağlı bütün istinadları onun məsləhətini artıq kənddə olma vaxtının gəlib çatdığı məzmununda təqdim edirdi. 1888-ci ildəki Bleyer qanun layihəsi, Lukanın ifadə etdiyi kimi, olmamalı olduğu yerdə olan bazar gününün məcburi tətbiqinin əlaməti idi. Bazar gününün məcburi tətbiqi Amerika Birləşmiş Ştatları Konqresinə gətirilməməli idi, çünki bu, Konstitusiyanın əsas prinsiplərindən birinin inkarı idi.

1888-ci ilin tarixi, 11 sentyabr 2001-ci ildə başlayan peyğəmbərlik tarixini timsal etmək üçün qeydə alınmışdır. 1888-ci ildəki Bleyr Qanun Layihəsi 2001-ci ilin Patriot Act qanununu timsal edirdi. O, vəhşi heyvanın nişanının həqiqi icrasından əvvəl gələn xəbərdarlıq idi. Məsihə tabe olan

heç kəs 11 sentyabr 2001-ci ildən sonra şəhərdə yaşamamalıdır. Bu, Allahın xalqını qaçmağa yönəldən peyğəmbərlik mühasirəsi idi. Və necə ki, son günlərin peyğəmbərlik modelinin mövzusu olan iki bazar qanunu var və bunlar bütpərəst və papalıq Romanın bazar qanunları ilə təmsil olunur, hər iki bazar qanunundan da əvvəl qaçmaq barədə xəbərdarlıq gəlir.

Yeddinci Gün Adventisti olduqlarını etiraf edənlər üçün Patriot Aktı, tezliklə gələcək bazar günü qanunundan əvvəl şəhərlərdən kənd yerlərinə qaçmaq üçün peyğəmbərlik baxımından tanınmalı olan bir əlamət idi. Məhz həmin bazar günü qanunu, hələ də Babildə olan Allahın digər sürüsü üçün də, hər bir millətin üzərinə gətiriləcək bazar günü məcburiyyətindən əvvəl Babildən çıxıb qaçmaq əlaməti idi.

“Dini azadlıq ölkəsi olan Amerika vicdanı zorlayaraq və insanları saxta şənbəyə hörmət göstərməyə məcbur edərək Papalıqla birləşdiyi zaman, dünyanın hər ölkəsinin xalqları onun nümunəsini izləməyə yönəldiləcəklər.” Testimonies, 6-cı cild, 18.

Necə ki, üç İlyasın üçqat tətbiqi son günlərdə Allahın xalqının iki sinifdən ibarət olduğunu müəyyən edir, eləcə də Romanın üçqat tətbiqi iki ayrı Bazar qanununun mövcud olduğunu göstərir. Birləşmiş Ştatların “sənin xalqının soyğunçuları” olduğunu iddia etmək istəyənlər və buna görə də Birləşmiş Ştatların peyğəmbərlikdəki rolunun bu görüntünü təsbit etdiyini söyləyənlər belə irəli sürürlər ki, Birləşmiş Ştatlarda tezliklə gələcək Bazar qanunu Məsihin Öz xalqına yaxınlaşan təqibdən qaçmaları üçün xəbərdarlıq olaraq göstərdiyi viranəlik iyrəncliyidir. Onlar qaçmaq üçün xəbərdarlıq əlaməti olan mühasirə ilə, Bazar qanununun faktiki icrasının başlanaraq son günlərin təqibini başladığını təmsil edən ikinci mühasirə arasındakı fərqi müəyyən edə bilmirlər. Onlar iki şahidin əsasında müəyyən edilmiş bu fərqi, yəni son günlərdə peyğəmbərliyi yerinə yetirən iki ayrı Bazar qanununun olmalı olduğunu nəzərə almırlar. Belə etməklə, onlar iddia edirlər ki, Birləşmiş Ştatlarda tezliklə gələcək Bazar qanunu, Daniel peyğəmbər vasitəsilə söylənməmiş viranəlik iyrəncliyi kimi təqdim olunan xəbərdarlıqdır; və bu, doğrudur, lakin onların onu müəyyən etdikləri şəkildə deyil.

Birləşmiş Ştatlarda qəbul edilən bazar günü qanunu, hələ də Babildə olan Allahın digər sürüsü üçün onun dini birliyindən qaçıb çıxmaq barədə xəbərdarlıqdır. Deməli, bu, bütün millətlər üzərində məcburi şəkildə tətbiq ediləcək gələcək bazar günü qanununun xəbərdarlığıdır.

“Xarici millətlər Amerika Birləşmiş Ştatlarının nümunəsini izləyəcəklər. O, öncülük etsə də, eyni böhran dünyanın hər yerində xalqımızın üzərinə gələcəkdir.” Şəhadətnamələr, 6-cı cild, 395.

Onların iddiası budur ki, Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar günü qanunu, Amerika Birləşmiş Ştatlarını peyğəmbərlik görüntüsünü təsbit edən simvol kimi müəyyənləşdirir; lakin Məsihin qaçmağa dair verdiyi xəbərdarlığın kontekstində həmin bazar günü qanunu, on birinci saatin işçilərinə Babildən qaçmaq üçün verilən ümumdünya miqyaslı bir xəbərdarlığı təmsil edir.

Bacı Uayt qaçmaq barədə xəbərdarlıqla müraciət etdikdə, o, bütün dünyanı bürüyən bazar günü qanunu məsələsinə müraciət edir. Həmin hərəkət Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar günü qanunu ilə başlayır. O, Amerika Birləşmiş Ştatlarındakı bazar günü qanununun yaxınlaşmaqda

olan təqibin xəbərdarlığı olduğunu müəyyən edir.

“Papalıq qurumunu Allahın qanununu pozaraq məcburi şəkildə təsis edən fərmanla xalqımız özünü salehlikdən tamamilə ayırmış olacaq. Protestantlıq Roma hakimiyyətinin əlini tutmaq üçün uçurumun o tayına əl uzadanda, ruhçuluqla əl-ələ vermək üçün dərinliyin üzərinə çatanda, bu üçqat birliyin təsiri altında ölkəmiz Protestant və respublikaçı idarəçilik olaraq öz Konstitusiyasının hər bir prinsipini rədd edəndə və papalığın yalanlarının və aldadıcı xülyələrinin yayılması üçün şərait yaradanda, onda bilək bilərik ki, Şeytanın heyvətamiz fəaliyyəti üçün vaxt yetişmişdir və son yaxındır.”

“Roma ordularının yaxınlaşması şagirdlər üçün Yerusəlimin yaxınlaşan məhvini bir əlaməti olduğu kimi, bu dönüklük də bizim üçün Allahın səbri-həlimliyinin həddinə çatdığının, millətimizin təqsirkarlıq ölçüsünün dolduğunun və mərhəmət mələyinin bir daha qayıtmamaq üzrə uçub getmək üzrə olduğunun bir əlaməti ola bilər. O zaman Allahın xalqı peyğəmbərlərin Yaqubun sıxıntı vaxtı kimi təsvir etdikləri o əzab və məşəqqət səhnələrinə qərq ediləcək. Sadıq, təqib olunanların fəryadları göyə yüksəlir. Həbəlin qanı yerdən fəryad etdiyi kimi, şəhidlərin məzarlarından, dənizin qəbiristanlıqlarından, dağ mağaralarından, monastır sərdəbələrindən Allaha fəryad edən səslər də vardır: “Ey Rəbb, müqəddəs və haqq olan, yer üzündə yaşayanlar üzərində hökm edib qanımızın qisasını almaqda nə vaxta qədər gecikəcəksən?”” Testimonies, 5-ci cild, 451.

Bacı Uayt Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar gününə dair qanunu müəyyən edir və onu Amerika Birləşmiş Ştatları üçün sınaq müddətinin başa çatdığını göstərən bir “əlamət” kimi təqdim edir. Lakin dünyanın digər xalqlarındakı Allahın xalqı da eyni sınaqla üz-üzə gətirilməlidir. Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar günü qanununun qəbulundan Mikayıl ayağa qalxana və insanın sınaq müddəti bağlanana qədər uzanan bir zaman dövrü vardır. O bağlandıqda, “mərhəmət mələyi uçub gedir.”